

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

Utque videt, sic quæ gerimus Deus omnia no-
uit,

Qua ratione huic tu garrulus esse voles?
Sicut enim nimia gignunt in somnia cura,
Sic adimunt precibus plurima Verba fidem.
Si tamē orando quicquam promiseris, ipsum
Absq; mora studeas per soluisse vide.
Nec tanquam insipiens promittere multa pa-
ratus,

Hac ipsa offendas conditione Deum,

CAPVT XXXIIII.

ARGVMENTVM.

Bellinus expectat foris ante palatia, Vulpes
Dum natis Lampum mactat in arce suis,
Tuta fides toto nusquam reperitur in orbe,
Cunctaq; perfidia sunt violata graui.

Cum venit ante ianuam
Arcis paternæ Remike,

In atrium lepuseulum
 Repente ducens, ostium
 Sublimis ante regia
 Iubet manere Bellinum.
 At Vulpis Vxor Ermele
 Postquam martum Reinike
 Tectum galero conspicit
 Quod & bacillum conferat,
 (Ut portat is longinquus,
 Qui nauigare per mare
 Vel ambulare cogitat.)
 Percussare nouissima,
 Mox sciscitatur anxia,
 Vestitus iste quid velit.
 Respondet ergo Reinike:
 Arege captus maximo,
 Eram ligatus vinculis:
 Tamen meis prestigijs
 Regis fauorem callide
 Et aucupabar gratiam
 Ut liberum dimitteret,
 Mihiq; pœnitentiam
 Iniungeret leuissimam.
 In veste tali scilicet
 Romam viator ambulem
 Pro me spondit cum lupo,
 Et obligatus est Bruno.
 Rex in super piissimus
 Donauit hunc lepuseulum,
 Eum neci dimittere
 Cuicunq; nobis per placet.
 Dixitq; perfidissimus

I.
 Lâpus cum
 vulpe arcē
 ingreditur.

Reinike
 tanquã pro
 diuorem
 Lampi pœ
 na mortis
 dignum in
 dicat.

R

Quod

Quod is sit ille proditor,
 Qui me meosq; tradidit.
 Quapropter ipse iudice
 Me morte dignus est truci.

Postquam stupore territus
 Audiret hęc lepusculus,
 Cursu pedum celerrimo
 Cupit salutem quarere.

Fugam molitur Lampus quem
 cōprehensum Reini-
 ke occidit. Manu sed illum corripit,
 Latro cruentus Reini-
 ke, Et inuocantem Belli
 Opem supremam, strangulat,
 Durisq; colla fauciat,
 Demordet atq; dentibus.

Atq; coniunx optima,
 Et liberi charissimi,
 Quin ocyus consumitis
 Voratis & lepusculum?
 Vltus graues iniurias
 Ab hostibus durissimis
 Pœnas recepi & iudices,
 Ut conuenit Vulpecula.

Expiscatur Super Brunone plurima
 Vxor quomodo hostium eua-
 ferit potentiam. Et querit Isengrino,
 Atque, dic Vir Guice,
 Quibus dolis aut machinis
 Nunc hostium minacium
 Euaferis potentiam.

Ecquid nauare me cupis,
 aut dolorem Reini-
 ke? Prius dies defecerit,

Quanto

Quam mille tot Vanissimas
Recenseam fallacias:

Hæc colla circum carnifex
Rostri ligarat maximum.

Dolo tamen mirabili
Sum mortis è periculo
Ereptus indignissimo.

Cretensibus mendacior
locatus impudentibus
Anilibusq; fabulis:

Delira tot mendacia,
Nugasq; commentitias

In omnium præsentia
Effutebam Principum.

Miratus Et sim maxime
Quod Iuppiter me fulmine
Ad Inferos nec egerit,
Nec arx ruinam flebilem
Conuulsa Regis traxerit.

Sermocinabar maximum
Quod pondus auri nobilis,
Midaq; Gazis æmulas,
Loco sepultas abdito
Congesserim pecunias,
Et has libenter maximo
Regi daturus offeram.

Qui cum profectus in locum
Denominatum venerit
Et se meris præstigij
Mendacibusq; fabulis
Sic esse lusum viderit:
Et innocentem senserit

Narrat vxori
quibus è
manu Re-
gis emerse
rit falla-
ciis.

K 2

Necesse

*Necasse me lepusculum,
 Profecto fraudes omnibus
 Meus parabit maximas
 Et duriore, quàm prius
 Pœnas luam suspendio:*

II.
 Reinike fi-
 bi male cõ-
 sciis locũ
 cum vxore
 sibi comu-
 randum ex
 imitat.
 Descriptio
 & Encomi-
 um Sueuię.

*Quare petamus Sueniam,
 Quę terra plena fructibus
 Est omnium dulcissimis.
 Hic anseres aquatiles,
 Gallosq; gallinaceos:
 Cum gemmeis pavonibus,
 Cuniculisq; paruulis
 Per arua cernes ludere.
 Cum dactylis amygdala,
 Legesq; ficus cœrulas.
 Hic insculis frequentibus,
 Bonisq; vesce piscibus
 Licebit, & farcimina
 Vorare semper pingua.
 His perfruebar ordinis
 Chartusiani cum forem,
 Si poscis ergo tutior
 In pace coniunx viuere,
 Tuis fugam cum liberis
 Periculosum suscipe.*

Consilium
 & propo-
 situm Reini-
 kes vxor
 tum mope-
 re dissua-
 det.

*Tunc illa, vir charissime
 Non istud, inquit, consulo,
 Vt deseramus omnibus
 Cum rebus arcem patriam,
 Et nunc petamus hospites
 Ignota rura mobiles,
 Vbi superba rusticis*

Nudis egestas imperat,
 Non patria grauisimam
 Ignobili dulcedinem
 Mutare terra conuenit,
 Hic uiuitur securius:
 Quod nostra si molestior
 Rex obsidere mœnia
 Conetur, aut subuertere,
 Hanc fulciemus tanuam,
 Seraq; postes ferrea.
 Ferroq; decertabimus.

Non ille Victor impius
 Impune nos calcauerit:
 Arx nostra plena flexibus
 Ambagibusq; plurimis
 Abundat obscurissimis,
 Ut error huius Regia
 Sit hic inextricabilis,
 Latere tuto possumus.

III.

Ne quaeso, dicit Reinike
 Angaris uxor optima.
 In vrbe quondam proxima
 Prudens mihi uir dixerat:
 In uerba quisquis impia
 Iurare lingua cogitur:
 Illud Deum ter maximum
 Odisse ceu periurium.
 Quae uera si sunt, tutius
 In patria manebimus,
 Nihilq; Roma perdidit:
 Multas quid vrbes proderit
 Erroribus si compleam

IIII.

Coactū iu-
 ramentum
 Deo displicet.

K 3

Et

*Et corporis pericula,
Rerumq; tot discrimina
Nullis necessitatibus
Inops feram cogentibus?*

*Astutia sue
confidit
Reinike.
V.*

*Quod arma si Rex inferat,
Et castra nostra subruat:
Excogitabo machinam,
Qua rursus huic oppedera
Barbamq; possim vellere.*

COMMENTARIA.

Admonet, quod praua & vitiosa sint maximè deuitanda consortia, nec vlli, qui semel malitiosus & fallax repertus est, fides adhibenda. Præcipuè autem illi, quem tibi ante hac aduersariū & capitalem animaduertisti inimicum, Quare in primis cauendum est, ne mellitis improborū hominum blandiloquijs se quis seduci patiatur, vt eorum, de quibus nūquam virtutis aut honestatis integra mentio facta est, familiaritate vtatur.

Periculosam esse assiduam loci commutationem, præsertim illi, qui in honesta & tolerabili cōstitutus conditione, ea quæ ad vsum quotidianæ vitæ requiruntur, sufficienter habet. Vetus enim apud Germanos extat prouerbium, ita à me Latinitate donatum nimis quæ mihi verè cognitum.

*Quæcunque mundi per loca
Egens Viator ambulat:
Vb que fraudes hospitum
Spectabis admirabiles:*

Cibi

*Cibi nec & illa portio
Gratus tibi donabitur.
Et ni crumenam conferas
Auri refertam pondere,
Vbiq; contemptissimus
lacebis ante ianuam.*

Quare nunc in hunc, nunc in alterum proficisci locum difficile est, nec angustiis, vitæq; extremis caret periculis. Maneat igitur quem fatalis non compellit abire necessitas, talemque se erga omnes exhibeat, ut amari & tolerari à quouis possit. Præterea etiam suum diligenter exequatur munus, Deoque se consecrans neminem damno, incommodo aut iniuria afficiat ignominiosa. Et sic nunquam egestate compulsus panem ostiatim quæret. Attamen nemo facultatibus ita addictus erit, ut propter eas vitam suam in discrimen vocet. Vita enim longè antecellit opibus.

Dementissimum esse aduersus fortiorem & potentio-
rem insurgere aut bellum capere, cum enim formidolosum sit cum pari decertare, eumq; sibi subiicere, quid quæso is præstiterit, qui impar hosti suo animi magnitudine, viriumque potentia non aliter atque musca vel culex Camelo ingenti assimilari & conferri potest. Porro quomodo in pace omnia floreant, bello verò collabantur, supra satis ostendimus.

Nemo tantam spem & fiduciam, in arce vel castro, licet munitissimum sit, & inexpugnabile

III.
Periculosum
est aduersus
potentiores
insurgere.

IIII.

bile videatur, collocare debet, vt potentioram ad arma irritare, bellumq; gerendum prouocare connitatur. Tot enim fraudes excogitantur, tot machinae adhibentur. Tot proditores, tot exploratores, praestigiatores iam inueniuntur, vt nulla arx tam praecipua & excelsa, nulla tam profundis vrbs fossis aggeribusq; circumdata, in orbe terrarum appareat, quae non incursionibus aliisque militaribus consiliis expugnari & diripi possit. Et licet potentiores nobis nonnunquam parum fortunae habeant, & cum militum rerum pecuniarum aliarumq; rerum suarum iacturam faciant, ab illorum tamen partibus quis non stare malit? Etiam si enim plus detrimenti damniq; quam nos illis longè inferiores acceperimus, perpessi sint, abundanter nihilominus ipsis omnia, quae ad victum, familiamq; alendam exquiruntur, supersunt. Nos verò cum suppellectilem illam, quam valde exiguam curtamq; habemus, amiserimus, pro pauperiores manus aratro applicare cogimur.

V.
*Psalm. 51.
 Quid gloriaris in
 malitia,
 qui potens
 es in iniquitate?*

Nemo iuxta Dauidis admonitionem in malitia sua gloriari, aut superbire debet, Praestet cum ipsa Fortuna nihil inconstantius, aut fallacius inueniatur, neq; quisquam mortalium sciat, quam diu consistat, aut eodem loco perduret. Praeterea vix aliquis in rerum natura tam fortis, ingeniosus, audax, doctus, versutus, prudensq; inuenitur, aut viuit, qui non similem, aut inuentis suis longè excellentiorem habere possit.